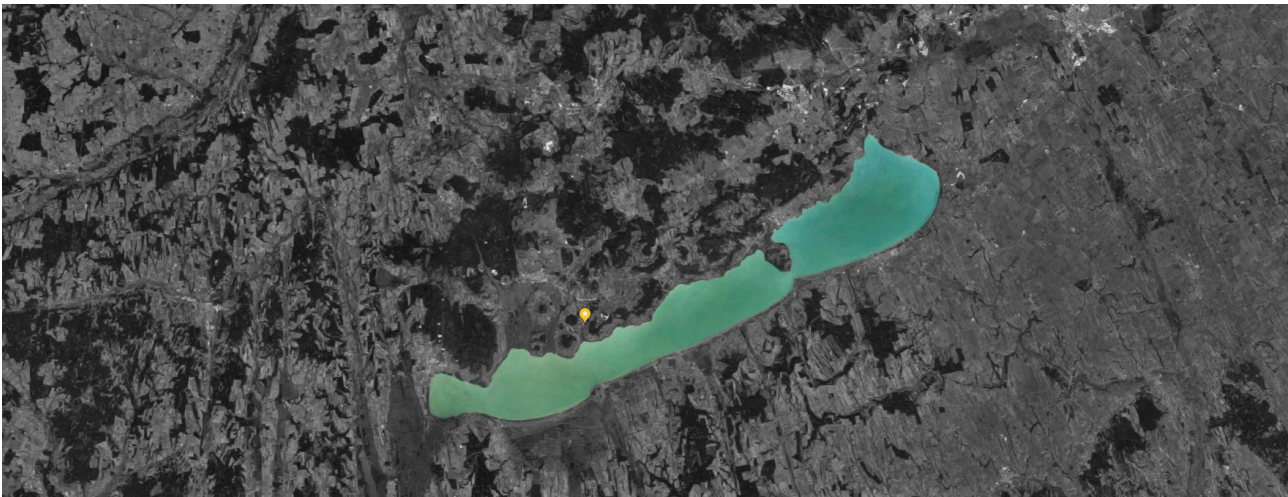

VÁLIBOR – együttműködés Váli Péter borással

(1) Válibor Birtokközpont

Váli Péter birtokának központja a közigazgatásilag Badacsonytomajhoz tartozó Badacsonyörsön található, a Tóti hegy lábánál, gyönyörű kilátással a Balatonra és a Badacsonyra. (1. kép) Jelenleg körülbelül 8 ha-on gazdálkodik, területét évről-évre apránként növelte. Kezdetben Budapestről irányította a munkákat, ami akkor még csak mellékállása volt, ma már főállásban borászattal és a hozzá szorosan kapcsolódó vendéglátással foglalkozik.

10 éve, 2009-ben ismerkedünk össze Péterrel és családjával. Egy kellemesen eltöltött badacsonyi délután, ami úgy telt mintha régi ismerősök kertjében beszélgetnénk. Hasonló értékrendek, kölcsönös szimpátia találkozott, barátságunk erről az alapról épült fokozatosan. Rendszeresen (legalább évente egyszer-kétszer) ellátogatunk hozzájuk, gyakran kirándulunk a Balaton-felvidéken, egyre jobban megismerjük a helyet, valamint tágabb környezetét is.

Ahogy a megművelt szőlőterületek folyamatosan növekedtek, egyre több ember ismerte és szerette meg boraikat és a finom ételeket, amiket Péter a borkóstolók alkalmával feltálat. Jelszava: „Saját örömömre”, ami a borok címkéjén is szerepel. Munkáját sok energiával és szeretettel végzi, a minőség sokkal fontosabb számára, mint a mennyiség. Minőségi munkával termeli kézműves borát, a vendégeket szeretettel fogadja. Borai mellé főként helyi alapanyagokból készített ételeket kínál.

A birtok életében nagy forduló pontot hozott a 2014-es év, amikor a borászat és vendéglátás szálláshellyel is kiegészült. Egy közeli telken (4. kép), meglévő épületek felújításával és a terület rendezésével alakították ki a Vállilakot (2. kép), ahol egyszerre 8-9 vendég tud megszállni. A munkát nagyrészt helyi szakemberek végezték Péter irányításával.

2) Vállilak, 2015. (fotó: Bedecs Péter)

Az akkor elindított növekedés azóta is tart, a birtokhoz közvetlenül kapcsolódó területeket az alábbi képsor szemlélteti. (3-7. kép)

(3) Vállibor Birtokközpont

(4) Vállilak, 2014

(5) Vállifogadó, 2015-16

(6) Vállibor Vendégház, eng.terv: 2017

(7) Vendégház és dolgozói szállás, 2018-19

Közös munkánk 2015-ben kezdődött a VÁLIFOGADÓ tervezésével és építésével. A vendégforgalom és a család is folyamatosan növekedett (Péternek és feleségének, Boginak négy gyermeke van), így szükségessé vált, hogy a vendégfogadás ne saját udvarukon, hanem egy kimondottan erre szolgáló közeli, de különálló épületbe kerüljön. Sokszor beszélgettünk Péterrel a birtokkal szomszédos telekről (5. kép) és a rajta álló épületről, amit nem látogat senki. A területet benőtte a gaz, majd átterjedt rá a szomszédos akácos. Méretében, valamint elhelyezkedésében ideálisnak tűnt. Mivel számos tulajdonos kezében volt az ingatlan, sok időbe és energiába került, de végül sikerült megvásárolnia. Ekkorra a telken álló ház már nagyon rossz állapotba került, tetőszerkezete részben leszakadt, falai több helyen megrepedtek, illetve megrogytak. (8-10. kép)

(8) Válifogadó épülete az átépítés előtt – északi oldal, 2015. november (saját fotó)

(9) Válifogadó épülete az átépítés előtt - keleti oldal, 2015. október (saját fotó)

(10) Válfogadó épülete az átépítés előtt - északi oldal, 2015. október (saját fotó)

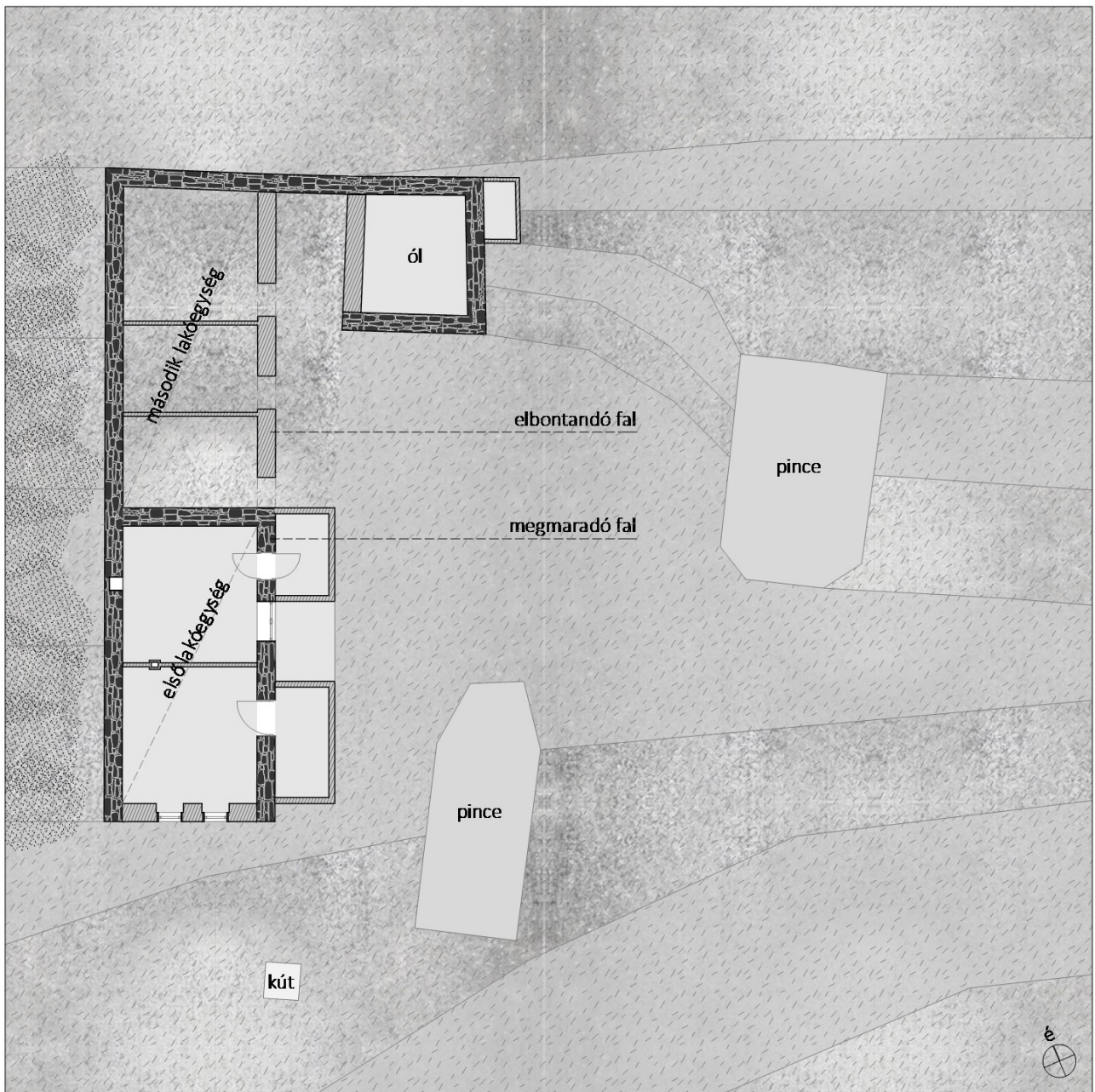
A terület megtisztítása után, 2015 őszén kezdtük meg a felmérést és a tervezést. Mivel gyermekeim akkor még csak 3,5 illetve 1,5 évesek voltak, nehezen mozdultam ki otthonról, helyhez kötöten éltem. A helyszíni felmérések után ezért a megbeszélések nagyrészt nálunk zajlottak, az otthonunkban. A tervezés alatt Péter sokszor jött beszélgetni.

Fontos szempont volt a **mértéktartás**, hogy ne álmodjunk túl nagyot, vagyis csak akkorát építsünk, amekkorát biztosan ki tudnak használni, ne legyen felesleges m². Felmerült, hogy bővítsük az épületet, de azzal annyival bonyolultabb lett volna az eljárás, hogy pár m²-ért nem érte meg, elfogadtuk, hogy elegendő lesz a meglévő épületek adta kontúr.

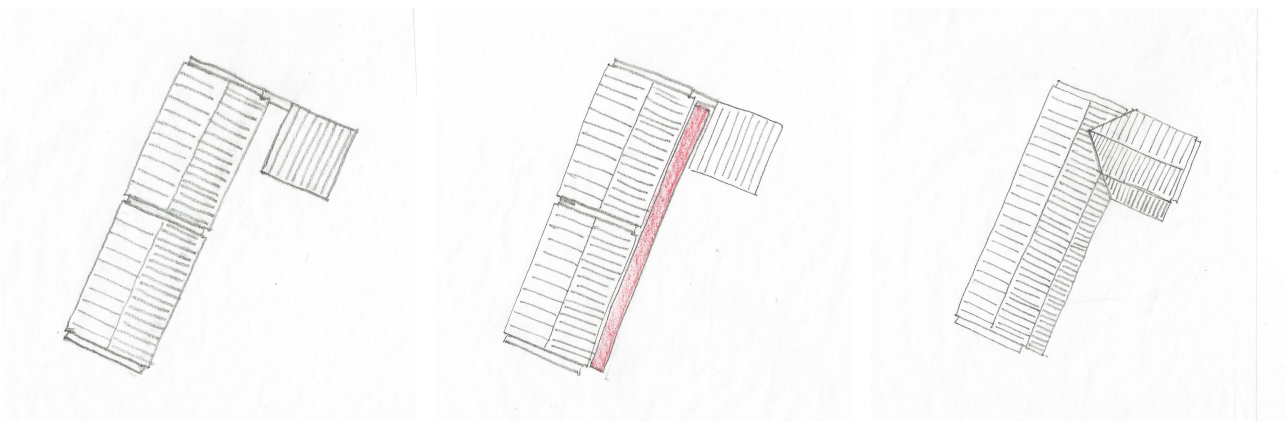
A **takarékosság** több szinten is előkerült, olyan épületet akartunk tervezni, amely helyi építőanyagokból, helyi munkaerővel megépíthető. Rengeteg bontott anyagot használtunk fel: terméskövet, téglát, faanyagot, tetőcserepet és nyílászárókat.

A telken egy téglalap alaprajzú, két lakóegységből álló ház állt, rá merőlegesen pedig egy ól, 55 cm vastag terméskő falakkal (11. kép). A terep lejtéséből adódóan a ház északi oldala félig besüllyed a terepbe. Vizsgáltuk hogyan lehet legjobban hasznosítani a meglévő épületeket, hova milyen funkció költözhet be, s közben szerettem volna, ha a **korábbi** fő használati **egységeknek** is fennmarad a **lenyomata**, valamint fontosnak láttuk megmutatni az épület eredeti kő falait, ezért ezek változó mértékben mindenhol megjelennek.

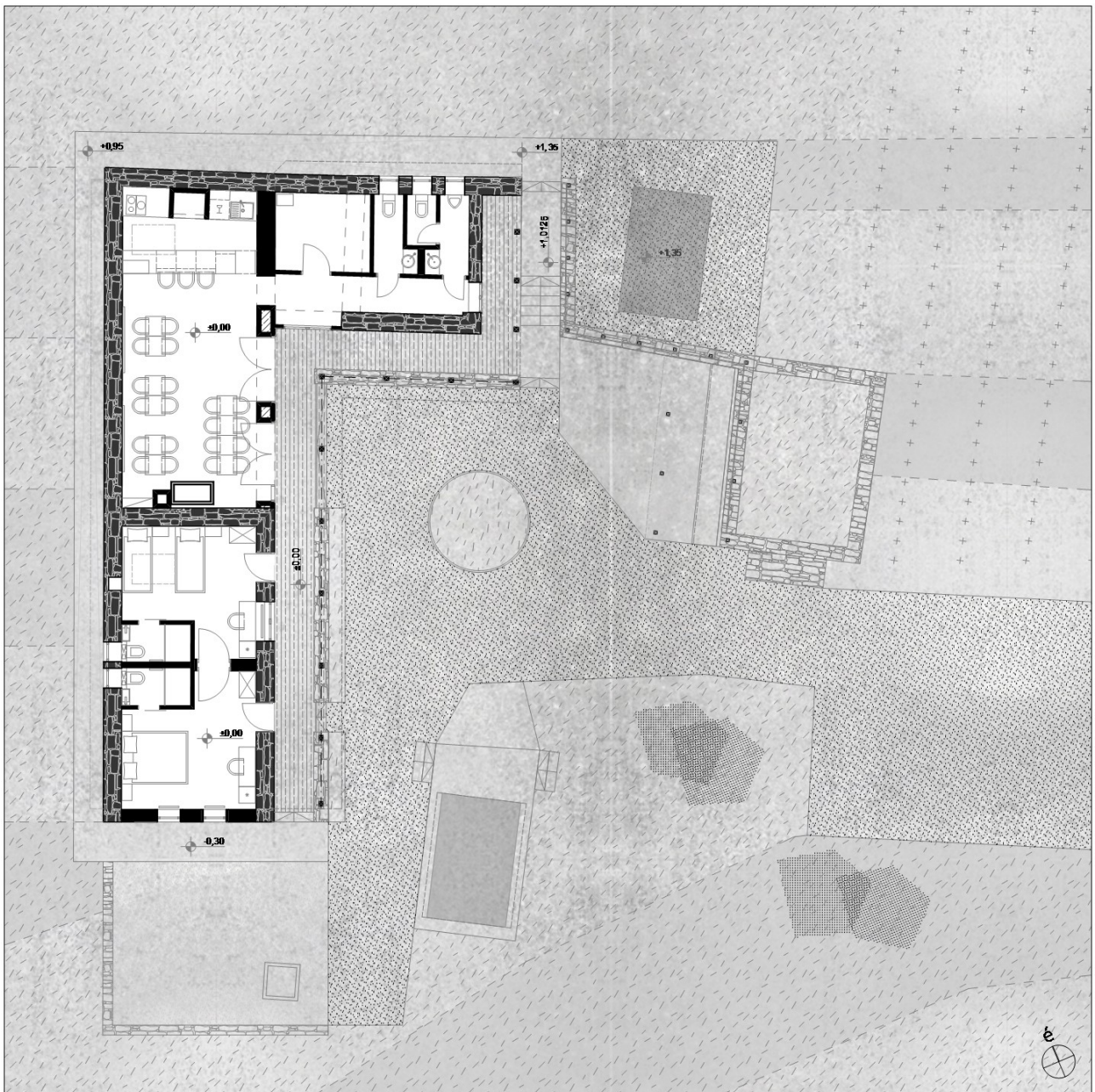
Sok verziót végigbeszéltünk, mire kialakult a végső terv, a koncepció két eltérő úton indult. Az első szerint a ház és az ól különálló tömege megmaradt volna és őket lugas, terasz vagy zárt veranda kötötte volna össze. A másik irány az eltérő egységek egy közös tető alá rendezése volt, amellyel egy L-alakú ház jött létre. (12. kép) Utóbbi esetben a tető részlet-képzése jóval egyszerűbben kivitelezhető, ezért erre mentünk tovább. Bár a tető így első látásra összemosza a korábbi eltérő egységeket, funkcióban és anyaghasználatban megmaradtak és világosan kirajzolódnak a különbségek.

(11) A meglévő épület bontási rajza (2015. december)

(12) Tetőfelülnézetek főbb változatai

(13) VáliFogadó alaprajza (2016. február)

(14) VáliFogadó DNY-i nézete, 2016. szeptember (fotó: Bedecs Péter)

(15) VáliFogadó ÉK-i nézete, 2019. február (saját fotó)

(16) VáliFogadó udvari nézete, 2018. december (saját fotó)

Az első lakóegység, kívülről klasszikus fehér és szürke vakolattal készült, belül a fehér vakolat és fa felületek dominálnak, az eredeti kő falakat csak képszerűen mutattuk meg. Két darab két fős **vendégszobát** tartalmaz, külön fürdőszobákkal. A szobák dupla ajtókkal összenyithatók vagy leválaszthatók, így külön 2-2 főnek, vagy egy 4-5 fős családnak is kiadható. A bejárati ajtóknál is megmaradt a régen szokásos dupla ajtó, az ablakok zsalugátereket kaptak.

A második lakóegység volt a legrosszabb állapotban, a tető teljesen beomlott, a gaz térdig ért a szobákban, a földnyomás eldeformálta a kő falat. A szerkezetek stabilizálására új vasbeton alapozást és pillérekkel kellett készítenünk. A pillérek, áthidalók és a koszorú bennmaradó zsaluzataként bontott téglát alkalmaztunk, így ebben az egységben a nagy felületen megmutatott eredeti kő fal mellett a téglák is dominánsan megjelennek. A szükséges bontásokkal egy nagyobb, egybenyitott tér alakult ki, ezért itt kapott helyet a **fogadó**, melynek bejáratát a házat megtámasztó új fal jelöli ki, téglák burkolatával és nagy üvegfelületeivel.

A korábbi ólban a **vendégmosdók** találhatóak, a kettő között kialakuló térbe pedig egy raktár került. Ezen a részen teljesen a kő dominál, csak a legszükségesebb felületeket (szaniterek közvetlen környezete) burkoltuk el.

(17) VáliFogadó, 1. vendégszoba (fotó: Bellon Imre)

(18) VáliFogadó, 2. vendégszoba (fotó: Bellon Imre)

(19-20) VáliFogadó belső képei, 2016. (saját fotó)

Az így létrehozott fogadót a tulajdonos, a személyzet és a vendégek is szeretettel használják. Biztos vagyok benne, hogy ha minden kérdésben egymagam dönthettem volna, nem így nézne ki ez a ház, de nem gondolom, hogy azáltal jobbá vált volna. Örülök, hogy ezt az alkotást a tulajdonossal és használóval közösen hoztuk létre, sok közös munkával és folyamatos párbeszéddel.

Együtműködésünk Péterrel ezzel nem ért véget, 2016-ban újabb telket vásárolt (6. kép), melyre egy hasonló alapterületű, P+Fsz-t kialakítású, új építésű vendégházat terveztünk. A jogerős építési engedélyt 2017-ben megkaptuk, de építése még nem kezdődött meg.

Közben 2018-ban Péternek lehetősége nyílt egy újabb meglévő ingatlan (7. kép) megvásárolására, amiből vendégházat és dolgozói szállást terveztünk. Ennek a kivitelezése jelenleg zajlik, a befejezés 2019. április végére várható.